

LÁ THƯ MỤC VỤ

Hồi người Việt mới qua định cư tại đất nước phúc địa này, phong trào coi phim tập rất thịnh hành, và các tiệm cho thuê băng video làm ăn rất phát đạt. Lúc đó các phim tập đa số là các phim kiếm hiệp lấy nội dung từ các chuyện kiếm hiệp Kim Dung do Hồng Kông sản xuất.

Chuyện kiếm hiệp Kim Dung hấp dẫn vì tình tiết éo le, những pha đấu chưởng gây căng, xen lẫn những chuyện tình lãng mạn. Các bà các cô vừa ngồi đập máy may vừa ‘luyện chưởng’ sáng đêm hết tập này qua tập khác. Sở dĩ họ ghiền ‘luyện chưởng’ một phần vì không biết tiếng Anh nên không thể coi phim trên truyền hình hay ở rạp xi nê được, phần khác vì phim tập Hồng Kông gần gũi với phong tục, văn hóa và tình cảm của người Việt.

Trong những tập phim khác nhau ấy, có một đặc tính trong văn hóa Trung Hoa nổi bật đó là việc trả thù. Nếu người trong gia đình hay môn phái mình bị người nào hay môn phái nào giết chết hay hãm hại thì bốn phận của những người còn lại phải tìm cách trả thù cho bằng được nếu không thì sẽ là bất hiếu hay bất nghĩa. Vì thế việc trả thù kéo dài hết thế hệ này sang thế hệ khác không bao giờ dứt. Do đó những cuộc so kiếm, đấu chưởng, hay tầm sư học đạo để trả thù cũng kéo dài triền miên. Và các nhà sản xuất phim tha hồ hốt bạc.

Người Do Thái thời cổ cũng không khác gì mấy với văn hóa trả thù vì tục lệ “Mắt đền mắt, răng đền răng”. Chính vì thế lịch sử dân tộc Do thái là lịch sử của những cuộc chiến tranh triền miên. Ngay cả bây giờ cũng vậy đất Israen lúc nào cũng sôi sục hận thù. Đó là hệ quả của triết lý trả thù vì như thánh Gandhi nói “nếu cứ mắt đền mắt thì cả thế giới sẽ bị mù hết”. Và chúng ta có thể thêm rằng nếu răng đền răng thì cả thế giới sẽ bị móm hết.

Chúa Giêsu muốn phá vỡ cái vòng luẩn quẩn của văn hóa thù hận đó nên đã dạy các môn đệ của Ngài rằng “*Đừng chống cự lại với kẻ hung ác; trái lại, nếu ai vả má bên phải của con, thì hãy đưa má bên kia cho nó nữa. Và ai muốn kiện để đoạt áo trong của con, thì hãy trao cho nó cả áo choàng nữa. Và ai bắt con đi một dặm, thì con hãy đi với nó hai dặm. Ai xin, thì con hãy cho. Ai muốn vay mượn, thì con đừng khước từ*” (Mátthêu 5:38-41).

Lời dạy của Chúa ở trên nói thì dễ nhưng thực hành rất khó vì bản tính tự nhiên của chúng ta là muốn trả thù hay ít ra cũng đòi hỏi được đền trả công bằng cho những bất công chúng ta phải gánh chịu. Nhưng lời dạy trên không bảo chúng ta cứ nhắm mắt làm ngơ trước những bất công hay đừng tranh đấu cho một xã hội công bằng hơn. Ngược lại, nó có nghĩa là chúng ta phải bắt chước Chúa Giêsu, Thầy Chí Thánh của chúng ta, người đã từ bỏ quyền đòi hỏi sự công bằng hay trả thù cá nhân cho những bất công mình phải chịu, nhưng đồng thời lại luôn lên án tất cả mọi thứ áp bức hay bóc lột đối với những người nghèo khổ hay cô thế cô thân. Hình thức tranh đấu bất bạo động bây giờ là hình thức tranh đấu phù hợp với lời dạy của Chúa Giêsu và tinh thần phúc âm, tức tinh thần nhẫn nhục.

Nhẫn nhục không phải là dấu hiệu của yếu đuối mà là của sức mạnh. Nó không phải là dấu hiệu của sự hèn nhát mà là của sự can đảm. Chúa Giêsu ra luật nhẫn nhục cho các môn đệ Ngài không phải vì họ là những người bất lực hay họ không thể làm được gì trong những hoàn cảnh bất công nhưng vì muốn môn đệ của Ngài trở nên giống Chúa Cha là Đấng toàn thiện, “*Đấng làm cho mặt trời mọc lên trên người lành cũng như kẻ dữ, và cho mưa trên người công chính cũng như kẻ bất lương*” (Mátthêu 5:45).

Thiên Chúa toàn thiện vì Ngài nhẫn nhục. Đối với chúng ta những con cái của Chúa, để nên hoàn thiện giống Cha trên trời, có nghĩa là phải nhẫn nhục trong cách ứng xử với những người đối nghịch coi chúng ta là kẻ thù của họ. Đối với họ, thay vì coi họ như kẻ thù, hãy coi họ như là một người láng giềng lạc đường không biết mình lầm lạc và cầu nguyện cho họ như Chúa Giêsu đã làm “*Lạy Cha, xin tha cho họ vì họ không biết việc họ làm*” (Luca 23:34).

Trong một thế giới bạo lực và hận thù chúng tộc, tôn giáo như thế giới hiện nay, chỉ có một cách để phá vỡ vòng thù hận và bạo lực là thực hành nhân đức nhẫn nhục như Chúa dạy. Tuy lời dạy của Chúa khó thực hành nhưng không phải không làm được. Mahatma Gandhi của Ấn Độ và Nelson Mandela của Nam Phi là những người tuy không phải Kitô hữu nhưng đã thực sự sống đức nhẫn nhục theo gương Chúa Giêsu. Họ đã dùng phương pháp bất bạo động và thực tâm lấy tinh thần hòa giải mà tha thứ cho phe thù địch nhờ đó họ đã thành công trong việc giải phóng đất nước khỏi tay thực dân, đồng thời mang lại một tương lai tốt đẹp cho dân tộc mình.

Dân tộc Việt Nam vẫn triền miên trong đói khổ có lẽ vì chúng ta đã chọn bạo lực thay vì bất bạo động, chọn hận thù thay vì hòa giải nên mấy chục năm sau khi cuộc chiến tranh tàn khốc kết thúc lòng người vẫn ly tán và dân chúng vẫn triền miên đói khổ. Ước gì những Kitô hữu Việt học được nhân đức nhẫn nhục mà Chúa đã dạy trong phương pháp tranh đấu của mình, để mang đất nước thoát khỏi vòng luẩn quẩn thắng thua, bạn thù, hầu đưa đất nước đến một tương lai tốt đẹp tươi sáng hơn.